

AYŞEGÜL GÜRDAL'IN “DUVAR” ÖYKÜSÜ ÜZERİNE BİR ÇÖZÜMLEME

AN ANALYSIS ON THE STORY “DUVAR” BY AYŞEGÜL GÜRDAL

АНАЛИЗ НОВЕЛЛЫ АЙШЕГЮЛЯ ГЮРДАЛА “СТЕНА”

Tuba DALAR*

ÖZ

Dünya edebiyatında muhtelif isimlerle anılan bu öykü türünün çıkış noktası, her anlamda sınırlanan ve kısıtlanan modern insanın zaman sorunudur. Öykünün alt türü olarak kabul edilen küçürek öykü türü, sınırlı sayıda sözcük kullanarak tahkiyeyi minimal düzeye indirir. Küçürek öykü, daha çok yabancılaşma, bunalım, kendilik değerlerinin yitimi, bireyin kendiyi yüzleşmesi gibi varoluşsal problemler üzerinde durur. Başlangıcı ve sonu belli olmayan ve imgesel bir söylemle kurulan bu öykülerde anlam, okurun yorumuyla zenginleşerek çoğalır.

Bu çalışmada, Ayşegül Gürdal'ın “Düvar” isimli küçürek öyküsü, varoluşçu felsefenin ışığında çözümlenecektir.

Anahtar Sözcükler: Varoluş, farkındalık, kendi olma bilinci, öteki

ABSTRACT

The stating point of this story type which is mentioned with various names of the World literature is the time issue of modern human who has been limited and restricted in every sense. Short-short story type which is accepted as a subtype of the story a reduces narration to minimal level by using limited number of words. Short-short story puts emphasizes on existential problems such as alienation melancholy loss of self value and confrontation of the person byself. In these stories which are set by a rhetoric without beginning and ending the meaning proliferate by flourishing with the readers interpretation.

In this study, Ayşegül Gürdal's short-short story called 'Düvar' will be analysed in the light of existensialism.

Key Words: existence, awareness, self awareness, other

АННОТАЦИЯ

В мировой литературе в новеллах с разными названиями, является проблема ограниченного времени в действиях современного человека. Мини новелла, как один из типов новеллы, с минимальным запасом слов упрощает повествование. В мини новеллах воображается проблема отчуждения, кризиса, потеря чувств индивидуальности и экзистенциализма. Смысл таких новелл, в которых не ясны начало и конец, увеличивается и обогащается с комментариями читателя.

* Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Doktora Öğrencisi

В статье рассматривается мини новелла Айшегюля Гюрдал “Стена”, она анализируется на фоне философии существования.

Ключевые слова: существование, осознание, экзистенциализм, чужой.

“Ancak yalnızlığımızda kendi gerçeğimize ulaşırız.”

Ortega GASSET

Küçürek öykü; “*Bir şey söylemiyormuş gibi durup söyleyeceği şeyi asırlarca tüketmeyen kısa yazı*” (Özdenören, 2012; 91) olarak da tanımlanır. Karakterin geliştirilmediği, zaman ve mekân betimlemelerinden mümkün olduğunca uzak durulduğu bu öykü türü, okuru düşünceye sevk eden düşünce merkezli bir metindir. “*Anlatmaktan çok ima etme*” (Yumuşak, 2012; 288) gayesinde olan küçürek öykü, anlattıklarından çok anlatmadıklarıyla anlam kazanır. Bir olayı nakletmekten ziyade, hayatın içinden bir kesit veren küçürek öykü; durum öykücülüğünün uzantısı olarak değerlendirilebilir.

“*Ontolojik anlamda zamansızlığını ve yurtsuzluğunu hisseden insanın farkındalık çılgılığı*” (Korkmaz-Deveci: 2011: 70) olan küçürek öykü, Ayşegül Gürdal’ın Duvar öyküsünde olduğu gibi, okurda anlık aydınlanmalar oluşturan bir edebi türdür;

“Duvar

Yolda yürüyorum, bir şey birden durdurdu beni.

Sanki, görünmez bir duvar vardı, önümde akıp giden yolu bölen.

Zamanı hissettim. Bir varlıktı bana bakan ve dön, diyordu, geç kalmadan kendine.

Kalakaldım yolun üstünde. Bir başıma. Arkamdan iten neydi öyleyse beni, sürgit.

Heyecanlandım, küçük bir yalan uydurdum kendime. Geçmişim beni itiyordu, öyleyse yaşıyordu ki ben geleceğe önümdeki o kapıdan geçmişimi sırtımda bir pelerin gibi taşıyarak girecektim –SİKİŞTİM- öyleyse dedim kendi kendime. DUVAR benim.”

(Gürdal, 1997: 81)

Başlık dahil yetmiş iki sözcükten oluşan bu öykü, tam anlamıyla bir “*farkındalık çılgılığı*”dır. Öykünün başlığı, metni açan ilk sözcüktür. Duvar, bir yapının yanlarını dışa karşı koruyan, iç bölümlerini birbirinden ayıran dikey düzlemdir. Taş veya tuğla gibi sert cisimlerle örülür. Duvarın taş ve taşa ait anlambilimcikleri çağrıştırmaları, öyküde karşılaşılan ilk sembolik kullanımdır. Çünkü duvar, taşlaşan kişiliklere, kanıksanmış hayata, benliğine ötekileşmeye gönderme yapar. Ayrıca iç bölümleri birbirinden ayıran bir düzlem olması, benlik bölünmesine, ruhsal parçalanmışlığa, aidiyet sorununa da atıfta bulunur. Başka bir deyişle “*duvar*” sözcüğü yalıtılmış bir kimliği imler. Bireyi hayattan soyutlayan varoluşsal yalıtım; “*insanın kendisi ve başka biri arasındaki kapatılmayan uçuruma gönderme yapmaktadır.*” (Yalom 2001: 560) Birey ile dünya arasında açılan bu uçurum, zamanla kişinin temel problemi haline gelir.

“Yolda yürüyorum, bir şey birden durdurdu beni.

Sanki, görünmez bir duvar vardı, önümde akıp giden yolu bölen.”

“Duvar” öyküsü, ruhsal bir kırılma sürecini ve beraberinde gelen farkındalık anını anlatır. Öykünün ilk eylemi olan “Yürüyorum” sözcüğü, süreğenlik bildirir ve aynı şekilde gelişen alışlageldik bir yaşamın göstergesidir. Bir alt satırda geçen “akıp giden yol” ibaresi de aynı sürekliliği, daimiliği teyit eder. Bu kullanım, kronikleşen yaşamın imgesel düzlemdeki ifadesi olarak okunabilir. Bununla birlikte, yol imgesinin işaret ettiği süreğenlik; ontolojik anlamda, varlığın oluş süreçlerine de gönderme yapar. Yolda olma durumu, mekân ve insan arasındaki ilişkiyi, başka bir deyişle beden ile ruh arasındaki durumu da verir. Beden, zamana, şimdiye, bulunduğu mekâna kayıtlı iken; içinde taşıdığı ruh, hiçbir şeye bağlı değildir. İnsanın yaşadığı tüm çatışmaların temelinde, mukayyet olmayanın, mukayyet olana mahkûm olması gerçeği yatmaktadır. Beden, zamansal ve mekânsal olarak *şimdi*’nin gereklilik kiplerine uymak durumundayken; “*maddeden ayrı ve bağımsız bir gerçeklik alanı*” (Bayraktar 2010: 134) olan ruhun yönelimlerine de kulak vermek durumundadır. “İmgelem”, “hafıza” ve “irade” den mürekkep olan ruh, aşkın bir konumda bulunur ve her bağlamda sınırlandırılmış bir mevcudiyet olan bedene uyum sağlayamaz. Öyküde şimdiki zamanla çekimlenen “yürüyorum” sözcüğü ile zamana ve bir zorunluluk olarak algılanan mekâna (yola) bağlı bedeninin durumu gösterilir.

Öykünün ilk satırında vurgu, zaman kavramı üzerine yapılır; “*bir şey birden durdurdu beni*” cümlesinde geçen “*birden*” sözcüğü, ani bir aydınlanma anını vermek için seçilmiş olmalıdır. Zira insan, yıllardır süregelen yaşamın anlamsızlığını, kendisinden sürekli mana çaldığını birden anlayıverir. O farkındalık anında yaşam, kamburun üzerindeki en ağır yük olarak algılanır. Büyük değişimlere gebe olan olaylar öncesinde, ani bir duraklama yaşanır. Bu duraklama, durup düşünmeyi beraberinde getirir. Çünkü durup düşünme ihtiyacını gidermek için uzun zamandır yürünen yollarda bir mola vermek veya ruhun taştan duvarlara çarptığını duyumsamak gerekir.

Zamansızlık ve mekânsızlığın ontolojik anlamda duyumsanması, bireyi varoluşsal problemlerin eşliğine getirir. Varolanın temel yapısını ve determinasyon ilkelerini inceleyen ontoloji, varlığın oluş süreçlerini bütünsel bir yaklaşımla ele alır. Ontolojiye göre “*real varlık*”, zaman ve mekân içerisinde yer alan ve sürekli bir oluşla değişime uğrayan varlıktır. Real varlık, direkt olarak süjenin real-aktlarıyla verilir. Bu verilmiş algı, düşünme ve anlama şeklinde bilgi aktarı vasıtasıyla olabildiği gibi; sevgi, nefret, tikslenme gibi duysal aktlar aracılığı ile de gerçekleşebilir. (Mengüşoğlu, 2010; 131) Oluş içerisinde verilen öykü kahramanının mekân algısı, her iki kategoriyi de yansıtabilecek şekilde ifade edilir;

“*Sanki, görünmez bir duvar vardı, önümde akıp giden yolu bölen.*”

“*Görünmez duvar*”lar, taşlaşan benliğin ifadesidir. Benliğin taşlaşması, ontolojik güvensizlik oluşturan durumlardan biridir. Öteki kimliğinin farkına varılmadığı ilişkiler, öteki’nde taşlaşmış benlik ve silik bir kişilik oluşturur; “*Eğer insan, ötekini özgür bir fail olarak deneyimlense, kendisini ötekinin deneyiminin bir nesnesi olarak deneyimleme ve böylece kendi öznelliğinin çekildiğini hissetme olasılığına açık olur.*” (Laing 2012: 45) Söz konusu bu durumda insan, ötekinin evreninde anlam ifade eden bir şey olamadığı düşüncesi ile tehdit edilir ki, bu tehdit “*taşa dönüştüren belirli bir dehşet biçimi*” (Laing 2012: 44) olarak tanımlanır. Taşlaşmış kişilik, artık nesneye dönüştüğünden “*yutulma*” tehlikesi ile yüzleşir. Ontolojik güvensizliğin bir başka nedeni olan yutulma, kişinin ilişkilerinde özerklik hissini yitirmesidir. Bu kimlik yitimi, bireyin kendisiyle ilişkiye girmesinde bile endişe oluşturur. Öyküdeki “*görünmez duvar*” lar, akıp giden hayatı bölen böylesi bir taşlaşmayı ve ontolojik güvensizliği imler.

Duvarlarına çarpmanın diğer bir deyişle benlikle yüzleşmenin ardından hiçbir şey eskisi gibi olamayacaktır. Kendisini, kendi olanaklarından yola çıkarak anlamlandırmaya çalışan kahraman için, artık gidilen yol bölünmüştür. Bölünmüşlük, alternatif üretir; alternatif seçme gerektirir. Seçim ise çoğu zaman sancılı bir süreçtir. “*Verilmemiş kararlarda oldukça acı veren bir şeyler var*” (Yalom 2001: 504) diyen Yalom’un vurguladığı gibi bir şeylerden vazgeçiş daima bir karara eşlik eder. Sancı oluşturan ise, karar anında olasılıkların sınırlandırılmasıdır. Seçme eylemi, farkındalık gerektirir. Bu farkındalık, vazgeçilen ve seçilen şeyler arasındaki ilişkinin niteliğine dairdir. Söz konusu farkındalık, cisimleşmemiş kimliklerin veya taşlaşan kimliğinden sıyrılmış bireylerin sahip olabileceği bir bilinç durumudur. “*Cisimleşmemiş benlik, aşırı-bilinçli olur*” (Laing 2012: 67) ve bilinçli olan benlik, bir yere takılıp kalmak yerine kendisi için iyi olanı seçme çabasına girer. Bilinç, ruhsal devinim gerektirir. Bir yerlere kök salan bireyin bilince ve ruhsal devinime, dolayısıyla kendisinin öznesi olduğu etken eylemlerle ihtiyacı yoktur. Cisimleşmiş benlikler, kendi varlığını ötekinin varlığına endeksleyip, edilgen cümlelerin nesnesi olmaktan başka bir şey yapamazlar.

Varoluşçuluğa göre, kendi kendini seçmek zorunda olan insan; “*ancak sonradan bir şey olacaktır ve kendini nasıl yaparsa öyle olacaktır.*” (Sartre, 2010; 39) Varoluş, özden önce geldiğinden, insan ne olduğundan sorumludur. Varlık bilimi, bu sorumluluğu, insanın evrene bırakılmışlığı üzerine temellendirir;

“*Dünyanın içine bırakılmış durumdayım; ama bu, suyun üzerinde yüzen tahta parçası gibi düşman bir evrenin içinde terk edilmiş ve edilgin olarak kalacağım anlamına gelmez. Bu, tersine, kendimi aniden tek başına ve yardımsız olarak olanca sorumluluğunu taşıdığım bir dünyanın içinde angaje olmuş bir halde bulmam demektir ve ben, ne yaparsam yapayım, bir an için bile olsa, kendimi bu sorumluluktan kopartamam, çünkü sorumluluklardan kaçma arzudan bile sorumluyum.*” (Sartre,2011; 690)

Varoluşçuluğun bunaltısı, sorumlulukla izah edilebilir. Bu bunaltı, bireyi eylemden ayıran/uzaklaştıran bir unsur değil; aksine, eyleme yazgılı kılan bir unsurdur. Zira, dünyaya atılmış, bırakılmış olan insan bütün yapıp ettiklerinden mesuldür. Bu nedenle; “*İnsan özgür olmaya mahkûmdur, zorunludur!*” (Sartre, 2010; 48) Edimlerinin toplamı olan insan için, kendi yaratımı dışında kalan dünyanın hiçbir anlamı yoktur. Sartre; “*insan, planı tanrı olmak olan bir varlıktır*” (Yalom,2001; 351) derken, varoluşun en temel bileşenine, eylemlilik haline işaret eder.

“*Sanki, görünmez bir duvar vardı, önümde akıp giden yolu bölen.*” cümlesi, yol ayırımına gelen insanın yaşadığı seçim sancısına, sorgulanan zamana da işaret eder. Sözü edilen anlamsız akışın içinde zaman, boşa harcanmış en büyük değer olarak algılanır. Esasen kökensel anlamda var olan zaman, her şeyi değiştirir. Kurar, restore eder, eskitir, yıkar, yok eder, anlam katar ve anlam yutar. Ve insan kendine dönmediği, kendinden uzaklaştığı her an, kendine biçilmiş zamandan çalar. Öykünün kahramanına; “*zamanı hissettim*” dedirten şey, kendinden çaldığı bu zamanların acısıdır. Bu ibare, Bergson’un “*süre*” kavramını hatırlatır. O, hissedilen zamanı süre olarak tanımlar. Ona göre insan ruhu ve şuuru için geçerli olan zaman ile insanın dışında gelişen zamanın ayrımı yapılmalıdır. İçine ruh ve şuur girmiş zamanı süre olarak adlandıran Bergson, insanın dışında kalan anı ise zaman olarak adlandırır. Çünkü, “*maddi evrendeki zamanın işleyişi ile ruhumuzda geçen zamanın işleyişi arasında fark vardır.*” (Gündoğan 2010: 75) Süre, zihnin ve ruhun sentezi iken; zaman, “*olup bitmekte olan ve hatta her şeyin olup bitmesini sağlayandır.*” (Gündoğan 2010: 80) Zaman, yegâne deştiiricidir. Zaman içinde her şey içten içe deştiir;

“ve dön, diyordu, geç kalmadan kendine”

Öykünün açar ibaresi olan bu cümle, kendiyle yüzleşmeye başlayan bireyin, kendiyle arasında açılan uçurumu fark ettiği anın göstergesidir. Bu fark ediş, öyküde “durdurdu”, “kalakaldım” ve “bir başıma” sözcüklerine yüklenir. Sözü edilen kendine dönüş, duraklamak, yalnız kalmak, düşünmek ve uygulamaya geçirilecek kararlar almak aşamalarından geçer. Her çatışma eylemle sonuçlanmaz; “Eylem, önceden derinine, uzun uzadıya düşünerek ortaya çıkardığımız bir tasarıma uyarak çevremizdeki somut nesnelere ya da başka insanlara yönelttiğimiz etkinliktir. Demek ki düşünce olmadıkça sahici eylem yoktur, eylemle yerli yerince ilintili olmadıkça, eylemle ilişkisiyle canlılık kazanmadıkça sahici düşünce de yoktur.” (Gasset, 2011: 43) diyen Gasset’in de vurguladığı gibi, eyleme dönüşen kararlar alabilmek durup düşünmeyi gerektirir.

Kahramanı kendine döndüren bu duraklama, geçmişi tarafından yok edilmeye çalışılır. Öykü kişinin içinde bulunduğu durum, geçmiş ile yüzleşmeyi gerektiren çetin mücadelenin sonucudur. İrdelenmemiş, sorgulanmamış bir yaşam yitik değerlerin toplamından başkaca bir şey değildir. “İç dünyasına stratejik çekilme yapmadıkça, düşünce nöbete beklemedikçe, insan yaşamı olanaksızdır.” (Gasset, 2011; 48) diyen Gasset, bu içsel sorgulamaların önemine dikkat çeker.

Kabul etmek gerekir ki; “Varoluşun mekanı ‘bura’, zamanı ise ‘şimdi’dir.” (Taşdelen, 2004; 125) Bununla birlikte varlık, “şimdi-burada” olduğu kadar aynı zamanda tarihseldir ve geçmişiyle de hesaplaşmış olası gerekir. An, kararların alınıp seçimlerin yapıldığı, varoluşun ortaya çıktığı zaman dilimidir. Ancak, varoluşun tarihselliği, geçmiş ile birey arasında bağlar kurar. Geçmiş, varlığın bölünmez bir parçasıdır ve hiçbir zaman şimdiden ayrılmaz; “İnsan, kendi geçmişine her zaman bağlıdır. Geçmiş, olay özelliğinin ontolojik temelini hazırlar.” (Karakaya, 2004; 122) İnsan; tin ile beden, sonlu ile sonsuz, özgür ile zorunlunun bir sentezidir. Bu nedenle varoluşsal zaman tek boyutlu değil; dün, bugün ve yarından oluşan üç boyutlu bir niteliğe sahiptir. İnsan, hafıza sahibi, hatırlayan bir varlık olduğundan; geçmişi ana eklemleyerek ve geleceğin sınırında bekleyerek yaşar. “Bir geçit-noktası olan şimdi, hem kendisinin hem de dünün ve yarının determinasyonları altındadır.” (Mengüşoğlu, 2010; 162) Böylece şimdi, süjenin psikik durumları tarafından şekillenen subjektif karakterli bir zamana dönüşür.

Yaşanılan hayat, insanın önüne sürekli olasılıklar çıkarır ve insan her an yeni bir seçimin eşğine sürüklenir. Devamlı ne olmak ve ne olamamak, ne yapmak ve ne yapmamak gerektiği konusunda seçimler yapmak bir zorunluluktur. Bu nedenle yaşam, sürekli yol ayrımı, sürekli kavşak ve sürekli duraksamadır. Tüm bu kavşak ve duraklar bir öz sorumluluk, bir dinginlik gerektirdiğinden, insan kökten gerçekliğinde sürekli yalnızdır. Söz konusu yalnızlık, karakterin “kalakaldım bir başıma” söyleminde belirir.

Geçmişi ile yüzleşmeye çalışan öykü kahramanı, bir an korkuya kapılır. Kendine dair kökten gerçekliği görmek istemez. Çünkü geçmiş ile yüreklince hesaplaşmadığında, bu hesabı görürken kaçak düşünceler ve kaçak söylemlerden uzaklaşmadığında, geçmiş; bireyi “sürgüt” kavşaksız yollara iten bir anı bataklığından başka bir şey değildir. Yüreklili olmayan birey için, bu bataklıktan kurtuluş ve yeni yollara açılan yeni kavşaklara giriş söz konusu olamaz. Bu çaresizlik hissi de heyecan ve korkuyu beraberinde getirir. Öykünün kahramanına; “bir yalan uydurdum kendime” dedirten bu korkudur. Bu korku, kahramanın tam anlamıyla hesaplaşmadığı geçmişi sirtında bir “pelerin” gibi taşımasına neden olur,

“Geçmişim beni itiyordu, öyleyse yaşıyordu ki ben geleceğe önümdeki o kapıdan geçişimi sırtımda bir pelerin gibi taşıyarak girecektim –SIKIŞTIM- öyleyse dedim kendi kendime. DUVAR benim.”

Öykünün son cümleleri; dün, bugün ve yarın arasındaki ilişki tarafından şekillendirilen varoluş sürecini anlatır. Tüm zamanları kendi varoluşsal zamansallığında birleştiren Dasein, şimdi ile geçmişi birlikte tecrübe eder. “Varolan, zamansal olandır.” (Çüçen, 2003; 109) diyen Heidegger’e göre zaman, varlığı aydınlatan ve onun hakikatini ortaya çıkarandır. Geçmişle tam anlamıyla yüzleşemeyen kahraman, kendi varlığının olanaklarını keşfetmek yerine, geçmişi bir yük olarak sırtında taşımayı tercih eder. Böylece duvarlaşan benliği ile vardığı geleceğin eşliğinde sıkışıp kalır.

Öyküde geçen “Kapı” ve “sıkışmak” açarları üzerinde ayrıca durmak gerekir. İnsanı “aralık duran bir varlık” (Bachelard 2008: 316) olarak tanımlayan Bachelard, “Kapı, bir aralık kalma acunudur.” (Bachelard 2008: 316) diyerek, kapı sözcüğünün ardında çözümlenmesi gereken birçok düşün bulunduğuna dikkat çeker. Aralık duran varlık, elbette içerdelik ve dışarıdalık ikilemini yaşayacaktır. Kapı, bir duraksamayı imler. Ruhta ikilem yaratan da bu duraksamadır. Birey, yenilenen ve daha çok kendi olan bir hayata geçmek ile kaderci anlayışıyla zaten yitirilmiş olan yaşamına devam etmek arasında kararsız kalır. Bachelard, kapının içinde iki varlık bulunduğunu ve kapıyı açan varlık ile kapayan varlığın aynı olmadığını söylerken, söz konusu duraksamaların birey üzerindeki yankısını vurgulamak ister. Umutsuzluk kavramını, “insanların tinsel yazgılarının bilincinde olmamaları” (Kierkegaard 2010: 35) şeklinde tanımlayan Kierkegaard’ın, sözünü ettiği tinsel yazgıları belirleyen metafor, hiç kuşkusuz kapılardır. Zira insan tindir, tin de ben’in içe yönelişinden ibarettir. İçine karşı ötekileşmeyen birey, hayatı edilgen bir nazarla değil, tinsel yazgısının farkında olan, eden, eyleyen, etken bir nazarla algılar.

Varlık felsefesine göre Dasein; “kendi varlığının ve ne anlama geldiğinin farkında olan” (Çüçen, 2003: 57) varlıktır. Dasein, kendi varoluş temellerinin, olanaklarının farkında olan, kaygı duyan ve her durumda kendisi olan varlıktır. Ontolojik olarak varolan için zaman, sadece geçmişten ibaret değildir. Onun zamansallığı geçmiş ve geleceğin şimdide sentezlenmesinden oluşur. Bu nedenle geçmişi sırtında “pelerin” gibi taşımak ve geçmişi anda yeniden kurmak yerine geçmişe takılıp kalmak; kendi oluş sürecinde varlığını sorgulayan bireyin, ben’ine ulaşmasına engel olur. Geleceğe açılan kapıdan sırtında geçmiş yüküyle girmeye çalışan birey, elbette geçemeyecek, sıkışacak ve sıkıştığı yerde duvarlaşacaktır.

Sonuç

Sanata dair olan yaratıcılığı öteleyerek, yazarı silikleştirilip okuru önceleyen küçürek öyküler; estetik anlayışa değil, anlam derinliğine dayanır. Genellikle kahraman anlatıcının varoluşsal deneyimlerini direkt bir söylemle verirler. Olay örgüsü ve dramatik aksiyonun, sözcüklerin çağrışım alanına bırakıldığı bu öykü türü, şiirsel bir söyleme yüklenen imgesel ifade gücünden yararlanır.

Ayşegül Gürdal’ın “Duvar” öyküsü, bireyin farkındalık sürecini, kendi olma bilincini, öteki kavramını irdeleyen bir küçürek öyküdür. Öykü, “duvar, yol, kapı, sıkışmak” gibi açar sözcüklere ve değinilen açar ibarelere yüklediği derin anlam ile, varlığın en kökensel problemlerini, yetmiş iki sözcüğe sığdırabilen metaforik bir söyleme sahiptir. Ben’ini anlamlı kılmak isteyen bireyin, kabuğunu kırması ve kendine dışarıdan bakması gerektiğini vurgular. Dışarıdan algılan ile içeriden algılanan arasındaki zıtlık, bireyi seçimin

kaçınılmazlığı ile karşı karşıya getirir. Söz konusu seçim ise, kişinin kendi gerçekliğiyle yüzleşmesini gerekli kılar.

Otantik varlık, varoluş olanaklarının farkına vararak varoluşun gizemini çözen ve her durumda kendisi olan varlıktır. Her durumda kendisi olmak, her an yeni bir seçimin eşliğinde bulunmaktadır. Bireyin dünyaya *birakılmışlığı*, onu özgür ve sorumlu kılar. Sorumluluk ise sürekli seçmeyi, eden, eyleyen varlık olmayı gerektirir. Geçmiş ve geleceği şimdide sentezleyen otantik varlık, varoluşun tarihselliği içinde sürekli oluş halindedir. Bu nedenle, her an kendisiyle yüzleşmek, kendini ve evreni anlamlandırmak durumundadır. Söz konusu süreçleri olması gerektiği gibi göğüsleyemeyen birey, varoluşun gizemini asla anlayamayacak, taşlaşan ve yutulan kişiliği ile “duvar”laşacaktır.

Ayşegül Gürdal’ın Duvar öyküsü; ontolojik anlamda tinsel yazgısının örüldüğü kapılardan geçmeye çalışan bireyin yaşadığı varoluş sancısını, sınırlı sayıda sözcüğe sınırsız anlam yükleyerek derin ve sessiz bir çığlığa dönüştürür.

Kaynakça

- Bayraktar**, Levent (2010), **Bergson’da Ruh-Beden İlişkisi**, Dergâh Yay. İstanbul
- Bachelard**, Gaston (2008), **Uzamanın Poetikası**, (çev. Alp Tümertekin), İthaki Yay. İstanbul
- Çüçen**, A.Kadir, (2003), **Heidegger’de Varlık ve Zaman**, Asa Kitabevi, Bursa
- Gasset**, Ortega (2011), **İnsan ve Herkes**, (çev. Neyire Gül Işık), Metis Yay. İstanbul
- Gündoğan**, Ali Osman, (2010) **Bergson**, Say Yay. İstanbul
- Gürdal**, Ayşegül, “**Duvar**”, Adam Öykü (Kısa Kısa Öykü Özel Sayısı), 12, Eylül-Ekim 1997
- Karakaya**, Talip (2004), **Sartre Felsefesinde Varlık Sorunu**, Elis Yay. Ankara
- Kierkegaard**, Soren (2010), **Ölümçül Hastalık Umutsuzluk**, (çev. M. Mukadder Yakupoğlu), Doğubatu Yay. Ankara
- Korkmaz**, Ramazan – **Deveci**, Mutlu (2011), **Türk Edebiyatında Yeni Bir Tür Küçürek Öykü**, Grafiker Yay. Ankara
- Laing**, R.D. (2012), **Bölnmüş Benlik**, (çev. Ergün Akça), Pinhan Yay. İstanbul
- Mengüşoğlu**, Takiyettin (2010), **Felsefeye Giriş**, Remzi Kitabevi İstanbul
- Özdenören**, Rasim (2012), **Edebiyat ve Hayat**, Zambak Yay. İstanbul
- Sartre**, Jean-Paul (2010), **Varoluşçuluk**, (çev. Asım Bezirci), Say Yay. İstanbul
- Sartre**, Jean-Paul (2011), **Varlık ve Hiçlik / Fenomenolojik Ontoloji Denemesi**, (çev. Turhan Ilgaz - Gaye Çankaya Eksen), İthaki Yay. İstanbul
- Taşdelen**, Vefa (2004), **Kierkegaard’ta Benlik ve Varoluş**, Hece Yay. Ankara
- Yalom**, Irvın (2001), **Varoluşçu Psikoterapi**, (çev. Zeliha İyidoğan Babayiğit), Kabalıcı Yay. İstanbul
- Yumuşak**, Firdevs Canbaz (2012), “**Kısa Kısa (Küçürek) Öykünün Tanımı, İmkânları ve Sorunları**” The Journal of Academic Social Science Studies, Volume 5, Issue 1, p.287-294